

SŁOWO

Wilno, Piątek 7-go grudnia 1923 r.

PRENUMERATA miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 600000. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 80.259.
Cena pojedynczego N-ru 30000 mr.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ Wiersz milimetro wy jednoszpaltowy na str. 2-cj i 3-cj 40000 marek, za tekstem 15000 marek Najmniejsze ogłoszenie 150000 m. p z prowincji oraz w nr. świątecznych o 25 proc. drożej.

Zadanie chwili.

Pomiędzy zarzutami, które skierować można pod adresem obecnego rządu, znajdują się oczywiście mniej i więcej istotne. Do zarzutów drugorzędnej natury zaliczyć musimy twierdzenie, iż gabinet p. Witosa ujawnia daleko idący ekskluzywizm partyjny, że jest bardziej partyjno stronny niż poprzednie polskie rządy. Z ową stronniczością partyjną spotykamy się bezpośrednio, gdyż nigdy komunikaty urzędowych agencji prasowych nie były tak tendencyjne i partyjnie redagowane, nigdy nie służyły tak oczywiście celom partyjnym, jak obecnie. *Pendant* do informacji publicznej stanowi wpływ rządu na sądownictwo, np. jak z przebiegu procesu Bagińskiego i Wiczorkiewicza wynika, proces ten był niedojrzały, obydwa przestępcy, jakkolwiek niewątpliwie godni kary, która im została przeczytana, przedstawiają *minorum gentium* wśród komunistycznych zastępów, starających się obalić Polskę. Przedwczesne wywołanie tego procesu przed kratki sądowe ocaliło być może wiele figur komunistycznych bardziej niebezpiecznych.

Tego rodzaju drugorzędnych zarzutów można wiele wymieni, omiemy je i przejdźmy do zarzutów istotnych, których także niemało można wyliczyć. Dla nas największym niebezpieczeństwem pływającym z trwania rządu p. Witosa, jest *stabilizowanie* przez ten rząd konstytucji 17 Marca. Koła, które w pierwszym rządzie powinny u nas dążyć do rewizji tej konstytucji, to koła nastroszone prawnicowo. Dzisiaj tym kołom się mówi: „macie przeciw rząd prawnicowy”. Oczywiście niemożliwość utrzymania państwa przy ordynacji wyborczej, gorszej niż bolszewicka, przy oddaniu całej władzy izbie poselskiej, przy rozbiciu równowagi władz przez nadmierne pomniejszenie roli Senatu, naczelnika władzy wykonawczej i samego gabinetu, to jest przy tych wszystkich składnikach konstytucji 17 Marca, — oczywiście tego fatalnego stanu rzeczy zaciera się i maleje, gdy koła prawnicowe, które z natury rzeczy powinny dążyć do modyfikacji naszej ustawy konstytucyjnej, znajdują się w rządzie, a więc są zainteresowane w obronie *status quo*.

Rzecz inna, że zrozumieć nie możemy dlaczego rząd nie występuje z projektami zmiany ordynacji wyborczej. Przed dwoma miesiącami nieoficjalnie obiecywano nam tu w Wilnie, że zmiana ordynacji wyborczej stanie na porządku dziennym. Jak zawsze, tak i ta obietnica miała tylko charakter nieodpowiedzialnej reklamy, w której tak duża wprawę posiadają członkowie związku ludowo-narodowego i z którą oswoić się musieli wszyscy zwolennicy tego stronnictwa. Ale członkowie gabinetu, przedstawiciele związku i Piasta musieli się chyba przekonać jak trudno jest akkomodować rozumniejszą politykę rządu do demagogicznych żądań, głoszonych przez agitatorów, na szerokiej przestrzeni zakreślonej przez ordynację p. Dubanowicza. Poza tym niestety musimy przyznać, że wpływy związku ludowo-narodowego i Piasta maleją wśród wyborców. Opowiadano nam, że w samych Wierchosławicach, tem przyrodzonym dziedzictwie p. Wincentego Witosa, odbędzie się wiec Wyzwolenia. Pan Szebeko na zjeździe ziemian w Wilnie wypowiedział aforyzm: *gouverner c'est me-*

sontenter. Aforyzm ten słuszny wogóle, staje się najsluszniejszym pod słońcem, z chwilą gdy się go stosuje do stosunków wyborczych w Polsce. W interesie wleń stronnictw rządzących leży ułożenie pewnej tamy agitacji nieodpowiedzialnej, przez ograniczenie dostępu do urn wyborczych żywiołom analfabetycznym, ciemnym i łatwopalnym.

Zarzutem bardzo istotnym, gloszonym wszędzie, jest zwrócenie uwagi, iż gabinet obecny nie przyczynił się do naprawy naszego skarbu. Drożyzna w Polsce rosła na wszystkich rządach, marka spadała od chwili powstania Polski niepodległej, ale wzrost tej drożyzny i spadek marki ma obecnie tempo szybsze, niż za rządów poprzednich, a zwłaszcza wtedy gdy ministrem skarbu był p. Michalski. Dla kurateli nad p. Kucharskim utworzono radę finansową, tymczasem wybitni finansisci, członkowie stronnictw rządzących, występują z tej rady, uważając swą współpracę za bezcelową. Uczyli to już pp. Michalski i Byrka. Pan Kucharski prawie co tydzień ma jakiś nowy projekt i każdy nowy tydzień rozpoczynamy wiadomością, że się ostatni projekt p. Kucharskiego jemu nie udało. Oto ostatnio mówiono o wydzierżawieniu państwowego monopolu tytoniowego konsorcjum żydów francuskich, do których miał przystąpić także nasz p. Szereszewski. Kursowały pogłoski, że przedsiębiorcy ci nie 200 milionów mieli rządowi ofiarować, ale tylko 45, czy 50, prócz tego mieli stawiać warunki niemożliwie ciężkie. Umowa miała być zawarta na lat czterdzieści. Pogłoski te musiały być prawdziwe, skoro wydzierżawienie monopolu nie doszło do skutku.

Jesteśmy głęboko przekonani, że tego rodzaju spekulacjami skarbu się nie uzdrowi. Uzdrowić go może tylko gruntowna zmiana systemu. Zmiany takiej niema, choćby dlatego, że minister reform rolnych p. Osiecki odwołuje się do stronnictwa P. S. L., którego jest członkiem, prosząc o wywarcie nacisku na rząd, aby reforma rolna prędzej była realizowana. W artykule wczorajszym zwracaliśmy uwagę jak dalece rząd angielski jest instancją kierowniczą w stosunku do stronnictwa, na którym się opiera. Taka apelacja ministra do stronnictwa o wywarcie presji na gabinet, którego ten minister jest członkiem, jakże smutne wystawia świadectwo energii tego rządu. Oczywiście nie można tych dwóch rzeczy czynić naraz: uzdrawiać skarbu i przeprowadzać reformy rolnej, trzeba się wyrzec albo jednego, albo drugiego.

Na całym świecie rządy prawicy działają korzystnie na stan skarbu. U nas jest odwrotnie. Przyczyna ta tkwi w tym, że nazwa prawicy, którą przykleja prasa opozycyjna dorządu obecnego, jest raczej złośliwą ironją. W Sejmie naszym jest jedna tylko grupa prawnicowa, jest nią zespół rolników poznańskich i małopolskich, zasiadających we frakcji narodowo-chrześcijańskiej. I właśnie ta grupa stanowi dziś czoło opozycji przeciw nieobliczalnym planom i osobie p. Kucharskiego. Grupa ta posiada dziś małe wpływy, działa raczej hamująco na gabinet, aby się zbyt nie zaawansował w wykonywaniu planów niedostatecznie przemyślanych, niż służy państwu swą inicjatywą i radą. Ale dlatego właśnie,

Od Wydawnictwa

Niniejszem podaje się do wiadomości, że prenumeratę Słowa można skutecznie za pośrednictwem firm wymienionych niżej:

1. W. Borkowski Skład materiałów piśmiennych. ul. Mickiewicza 5.
2. Gebethner i Wolff i S-ka Księgarnia ul. Mickiewicza.
3. T. Jankowska i Syn Zamkowa ul. Skład materiałów piśmiennych
4. Księgarnia Stow. Naucz. Polsk. Królewska 1.
5. Lektor Księgarnia Mickiewicza 4.
6. W. Makowski Księgarnia Świętojerska 29.
7. W. Mikulski Księgarnia ul. Wileńska 25.
8. J. Zawadzki Księgarnia ul. Wielka.

Administracja „Słowo“

GOTOWE UBRANIA

CENY NISKIE

WARSZAWSKA FABRYKA KRAWIECKA

„KONTUSZ“

Sp. Akc.

Otworzyła fabryczny skład, hurt i detal, gotowych ubrań w Wilnie, Dobroczyński 2. telef. 184, przy składzie towarowym A. Głowiński.

Wyroby znane w całej Polsce ze swej dobrej i niskiej cen.

Na składzie są: Garnitury, palta, burki, ubrania sportowe, spodnie żakietowe i t. p. Dla uczącej się młodzieży przystępne warunki. Wszystkie instytucje rządowe i miejskie dla swych urzędników mogą zaopatrywać się w większe ilości, które to zapotrzebowania szybko będą wykonane.

że to jest jedyna grupa naprawdę prawnicowa, sądzimy, że wypadnie jej kiedyś odegrać rolę wybitniejszą. Dlatego też zbudowanie dla małej grupy p. Chłapowskiego należytego oparcia w społeczeństwie uważamy za najważniejsze, a może i jedyne zadanie, które nam stawia chwila bieżąca.

Cat.

SEJM I RZĄD.

Ratyfikacja traktatu z Turcją.

WARSZAWA, 6, XII. (A. W.) Senat ratyfikował w środę traktat i umowy polsko-tureckie. Po omówieniu umów referent Wł. Grabski z Gniezna apelował do społeczeństwa wzywając świat naukowy polski do nawiązania stosunków ze światem naukowym tureckim. Dalej przyjęto ustawę o zniesieniu Min. Poczt i o podniesieniu podatku giełdowego od akcji z 3 do 8 proc. mil.

Uchwała lewicy zaostrożenia walki z rządem.

Centralny Komitet Wykonawczy PPS. i Związek posłów socjalistycznych na wspólnym posiedzeniu 1 i 5 b. m. uchwalili zaostrożenie walki z obecnym rządem zarówno w Sejmie jak w kraju.

W środę w godzinach popołudniowych odbyło się posiedzenie Komitetu porozumiewawczego lewicy. Postanowiono, jak donosi „Kurjer Poranny”, przed każdym posiedzeniem Izby odbywać krótką konferencję co do taktyki na plenum sejmku.

Zakwestjonowanie prawności nominacji.

Na wtorkowym posiedzeniu Izby poselskiej pos. Niedziałkowski uzasadnił nagłość wniosku P. P. S. w sprawie sprzecznej z Konstytucją nominacji p. Korfatego — ministrem. Pos. Niedziałkowski powiedział: iż Konstytucja nie zna stanowiska ministra bez tekł. Według art. 44 Konstytucji każdy minister ma mieć określony ustawowo zakres działania. Art. 62 mówi: „Prezesa ministrów w razie potrzeby zastępuje inny minister” to znaczy żadnego zastępcy

stałego Konstytucja nie przewiduje. Konstytucja zakazuje ministrom pełnienia funkcji nadzorczych i kierowniczych w instytucjach obliczonych na zysk, a jednak, jak ogłasza „Monitor Polski” w dniu 16 listopada p. Korfanty został obrany do zarządu spółki akcyjnej zakładów Hohenlohe. Sejm powinien zażądać Rady Ministrów, aby wyciągnęła odpowiedni wniosek dla stwierdzenia aktu niezgodnego z Konstytucją zamianowania p. Korfatego — wicepremierem.

Pos. Bitner (Ch. D.) powołuje się na dekret Rady Regencyjnej, który mówi wyraźnie o wyborze wice-prezydenta gabinetu. Dekret ten nie jest sprzeczny z Konstytucją, gdyż nie został odwołany. Nominacja p. Korfatego była zupełnie prawną i nastąpiła na tej samej zasadzie co i nominacja p. Daszyńskiego. Nagłość wniosku odrzuconego, wniosek odesłano do komisji konstytucyjnej.

Rezygnacja p. Min. Osieckiego.

WARSZAWA, 6, XII. (A. W.) Klub PSL. Piast w początkach listopada uchwalił domagać się uchwalenia w sejmie przed 1 grudnia projektu ustawy o parcelacji i osadnictwie. Ponieważ termin ten minął Min. Osiecki złożył swą tekę do dyspozycji Klubu. Na środowym posiedzeniu Klub 26 głosami przeciwko 5 nie przyjął do wiadomości rezygnacji p. Osieckiego.

TRATR POLSKI (Lutnia)

Występy K. ADWENTOWICZA

Dalsz o g 7 1/2 w.

OTELLO

W. Szekspira

po południu o g. 4 m. 30

2-gi Wieczór Poetów Wileńskich

TRATR WIELKI. WYSTĘP (na Pohulance)

Elny Gistaedt

DZIŚ po raz 2-gi

Księżniczka Ola-la

opieretka Gilberta

W sobotę o g. 3 m. 30 po poł.

Popis szkoły baletowej

St. Lubińskiej

Dookoła sanacji Skarbu.

WARSZAWA, 6.12. (A. W.) W środę w Min. Skarbu odbyło się posiedzenie, którego przedmiotem było uzgodnienie statutu Banku Emisyjnego. Według projektu kapitał zakładowy ma wynosić 100 milionów złotych, podzielonych na 400,000 akcji po 250 złotych każda. Akcje mają być imienne i niepodzielne.

"Gazeta Poranna" oblicza, że budżet MSZ w r. 1921 wynosił 28 milj. złotych polskich, w r. 1922 wydatkowano 24 miliony, w r. 1923 gdy rozpoczęto akcję oszczędnościową budżet wynosił 20 milionów złotych. Preliminarz na rok przyszły przewiduje 14 milionów złotych.

Pogłoski o ustąpieniu posła Byrki (PBL Piast) z Rady finansowej są nieprawdziwe.

Państwowe zakłady graficzne przystępują do druku banknotów 10-miljonowych z widokiem Zamku Wawelskiego.

Według uchwały powziętej na posiedzeniu Rady Ministrów w Sprawie Statutu Banku Emisyjnego oficjalna nazwa tej instytucji będzie brzmiała "Bank Polski". W skład władz Banku będzie wchodził komisarz rządowy, który będzie miał prawo powstrzymać uchwały Rady Dyrekcji Banku i ogólnego zebrania. Obieg banknotów banku zabezpieczony musi być zapasem walut obcych i złota do wysokości 30%, w pozostałej części pokryty być musi innymi walorami.

Na czwartkowym posiedzeniu odbyła się dyskusja nad ustawą o waloryzacji. Referent, senator Buzek, oświadczył, że sanacja skarbu może przeprowadzona dwiema drogami: drogą pożyczki zagranicznej, lub też drogą samopomocy. Pierwsza jest dla Polski zamknięta, ponieważ wymagałaby ofiar z dumy narodowej, a przytem nakładałaby na nas uciążliwe obowiązki, które tak utrudniają życie ekonomiczne Austrii i Czechosłowacji. Pozostaje więc droga samodzielnej pracy. Narzędziem zaś pomocy własnej jest waloryzacja.

Według sprawozdania P.K.K.P. za listopad zapas walut zagranicznych wzrósł w tym miesiącu do 38,4 miliony mk. złotych, czyli zwiększył się o 8,9 miljonów mk. zlot. (80 proc.). Jest to wzrost bardzo znaczny w porównaniu z okresem poprzednich czterech miesięcy, gdy zapas walut w P. K. K. P. przeciętnie powiększał się o 4 miliony mk. zlot.

Niemcy.

Ustawa o pełnomocnictwach

BERLIN, 6.XII. (A. W.) Celem umożliwienia przyjęcia ustawy o pełnomocnictwach dla rządu Marxa przez grupy opozycyjne, nowy gabinet postanowił złożyć go parlamentowi w formie zmodyfikowanej w ten sposób, że ustawa uzupełniona będzie nowym paragrafem, który brzmi: Przed wydaniem rozporządzenia, opartego na ustawie o pełnomocnictwach, rząd na poufnym posiedzeniu porozumie się z komisją, złożoną z 15 członków parlamentu. Zarówno socjaliści, jak i nacjonalisci, od których postawy zależy uzyskanie 2/3 głosów, odbywają narady, co do stanowiska, jakie mają zająć wobec tak uzupełnionej ustawy. Wszelkie przewidywania, co do ostatecznych wyników tych narad są narazie przedwczesne. Obrady są zupełnie poufne. Z pogłosek, jakie prze-

doszły się do kuluarów sejmowych, można jedynie wnioskować, że w łonie socjal-demokratów istnieje poważna różnica zdań tak, że nie jest wyłączone, że nawet w razie uchwały pozytywnej część ich nie solidaryzująca się z opinią większości klubu opuści salę w czasie głosowania.

Kancelarz Marx przedstawił się Radzie Państwowej i zapewnił w przemówieniu swoim, że pozostanie w najściślejszych stosunkach z krajami związkowymi, oraz prosił o udzielenie pełnego zaufania. Rada Państwa przyjęła ustawę o pełnomocnictwach 45 głosami przeciwko 9.

Amnestja.

DUSSELDORF, 5.XII. (PAT.) Rządy francuski i belgijski na propozycję Degoutta postanowiły podjąć zarządzenia ulgowe administracyjne i amnestyjne na rzecz osób skazanych lub wydalonych z terenów okupowanych. Rozpoczęło się również przegrupowanie wojsk okupacyjnych celem zmniejszenia kontaktu z ludnością.

Pełnomocnictwa Rządu Rzeszy.

BERLIN, 5. XII. (PAT.) Parlament Rzeszy przyjął dziś w pierwszym i drugim czytaniu ustawę o pełnomocnictwach dla rządu wraz z dodatkami o utworzeniu komisji kontrolnej złożonej z 15 członków. Trzecie czytanie odbędzie się jutro. Nacjonalisci wnieśli wotum nieufności bez umotywowania. Głosowanie nad tym wnioskiem odłożyć się ma również na jutro.

Z Kowieńszczyzny.

(Komunikat WILBI).

Odstąpienie pomnika Basanowicza w Kownie.

Dnia 23 listopada odbyło się uroczyste odstąpienie pomnika twórcy Ruchu Litewskiego doktora Jana Basanowicza. Uroczystość tę obchodzono z ogromną pompą przy udziale Prezydenta Republiki, całego Gabinetu Ministrów i wojska. Ponieważ doktor Basanowicz przebywa obecnie w Wilnie, przeto tematem mów wszystkich była sprawa Wileńska. Prawie wszyscy mówcy włącznie z Prezydentem twierdzili, że doktor Basanowicz doczeka Litwinów w Wilnie.

Dr. Basanowicz położył ogromne zasługi dla litewskiego ruchu narodowego, jako założyciel pierwszego litewskiego pisma "Ausra" (Zorza), które drukowane zagranicą (w Czechach) przewożone było kontrabandą na Litwę "Ausra" założona została w roku 1893. Od tego czasu dr. Basanowicz uważany jest przez Litwinów za duchowego swego wodza. Dr. B. był przewodniczącym pierwszego Sejmu litewskiego odbytego w Wilnie w 1905 roku. Od 1905 roku jest prezesem litewskiego Towarzystwa Naukowego.

Ścięcie drzew pamiątkowych.

Donoszą iż na górze Raminas po tej stronie Niemna zostały ścięte wszystkie drzewa, które zostały zasadzone przez Litwinów na pamiątkę zjednoczenia się Wielkiej Litwy z Małą. W okręgu Kłajpedzkim przypuszczają, że jest to robota szowinistów niemieckich, którzy się już nieraz odznaczali takimi, obrażającymi uczucia narodowe Litwinów, czynami. W kraju panuje z tego powodu wielkie oburzenie.

Czy Rogowski kochał Zenobję?—Różni, różnie podówczas o tem mówili. Faktem jest jednak, że ona go nie kochała, w przeciwnym bowiem razie nie wykradłaby tej skrzynki z pieniędzmi i nie uszłaby z pewnym oficerem, francuzem w nieznane nikomu strony.

Wypadek ten miał miejsce 12 lutego 1780 roku, czyli równo trzy lata po pierwszym spotkaniu tajemniczej branki przez Rogowskiego.

Gdy nad ranem Rogowski się obudził, nie znalazł w przestronnym swym namiocie Zenobji, nie było również metalowej skrzynki... Zaś szybko nogami ustąpił i ułożył ją daleko z oboku nad Missisipi, Zenobję i kochankę jej nazwiskiem Mullet, którzy zdążyli w kierunku miasteczka Charles Sown.

Tam w karczynie przydrożnej, Mullet i Zenobja obliczali cudze pieniądze i roili plany na przyszłość. Gdy następnie dosiedli rumaków, cała suma znajdowała się w korbach Mulleta, zaś akt nadania ziemi Pułaskiemu, w dalszym ciągu spoczywał na dnie skrzynki przy siedle Zenobji.

Al.

(D. C. N.).

KRONIKA

PIĄTEK
7 Dnia
Ambrozego
Jutro
Nlup. P.N.M.

W. g. 7 m. 47. Z. g. 3 m. 35.

WILEŃSKA.

— Wiadomości kościelne. Roraty Śc. Rodzicy Marjańskiej: Pań, Panów, Paniów, nauczycielek, rzemieślników, oraz młodzieży szkolnej odbędą się dnia 9-go grudnia o godz. 6½ rano w Bazylice w kaplicy św. Kazimierza.

— Setna rocznica urodzin Wł. Syrokomli. Dziś w piątek 7-go odbędzie się w kościele św. Anny o godzinie 10-ej rano msza żałobna za duszę Władysława Syrokomli (Ludwika Kondratowicza) urządzona staraniem uniwersytetu, którą odprawi ks. Bolesław Wilamowski, dziekan wydziału teologicznego Uniwersytetu Stefana Batorego. W sobotę zaś uroczysta akademja w Uniwersytecie o godz. 7-ej z następującym programem:

1) „Gaude Mater Polonia” wykona chór „Lutnia” pod kierunkiem p. Bronisławy Gawrońskiej, 2) przemówienie JM. Rektora Alfonsa Parczewskiego, 3) odczyt prof. dr. Marjana Zdziechowskiego „Twórczość Syrokomli”, 4) deklamacja „Kęs chleba” (ustęp) wygłosi p. Z. Roubianka, 5) Moniuszko: „Po nocnej rosie” (słowa Syrokomli) wykona chór „Lutnia”. Wstęp wolny. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

— Gen. Dowbór-Muśnicki. Jak się dowiadujemy, bawi w Wilnie gen. Dowbór-Muśnicki, który przybył na dni kilka w sprawach osobistych.

— Kwesta na kuchnię dla inteligencji. Dziś odbędzie się zbiórka na rzecz zasilenia funduszu kuchni. Pamiętajmy o uczącej się młodzieży! Pamiętajmy o tych, którzy w gościnnych murach francusko-żydowskich dostają ciepłą strawę! Niech się nikt nie waha z datkiem na cel tak praktyczny i potrzebny tak codziennie!

— Zjazd kobiet kresowych. Dnia 8 i 9 b. m. odbędzie się w sali Śniadeckich U. S. B. Zjazd kobiet kresowych z następującym programem:

1-szy dzień 8-go grudnia.
1) Godz. 9-ta. Nabożeństwo w Ostrej Bramie. 2) 10-ta. Otwarcie zjazdu. 3) Zagajenie przewodniczącej Komitetu Zjazdowego. 4) Wybór Prezydium Zjazdu. 5) Przemówienia przedstawicieli władz i stowarzyszeń. 6) Akademja p. selska. Referat p. Ireny Puzyrianki.

Przerwa obiadowa.

7) Godz. 3-cia. Referat Senatora Józefa Szabego. 8) Referat p. H. Egzterowej. 9) Raut dla Delegatek Zjazdu oraz zaproszonych gości w salach „Domu Oficera Polskiego” Mickiewicza 18 o godz. 9-ej wiecz. z łaskawym udziałem P. Święcickiej (śpiew), p. Sumarokowej (deklamacja) i p. Klecka (fortepjan). Zaproszenia na raut można otrzymać w sekretarjacie Zjazdu.

II-gi dzień, niedziela 9-go grudnia.
10) Godz. 10-ta Msza św. w kościele św. Jana. 11) Sprawozdanie kolejnej Delegatki w porządku oznaczonym przez prezydium Komitetu Zjazdowego do godz. 1-szej.

Przerwa obiadowa.

12) Godz. 3-cia. Dalsze sprawozdanie Delegatek. 13) Dyskusja nad sprawozdaniem Delegatek—odczytanie rezolucji i zamknięcie Zjazdu.

Wszelkich informacji udziela oraz karty wstępu na Zjazd wydaje sekretarjat, ul. Mickiewicza 18 od godz. 4—6-ej codziennie.

W dniach 7 i 8-go grudnia od 10-ej rano do 8-ej wieczór.

— Występ szkoły baletowej. Dnia 8-go grudnia o godz. 5 pp. w sali Koła Polek (Ostrobramska 5) odbędzie się występ szkoły baletowej W. Kwiatkowskiej, koncesjonowanej przez Kuratorjum Szkolne. Na treść programu złożą się: taniec gwiazdek, kwiatków, śnieżynek i walc Szopena, oraz Czajkowskiego, wykonane przez kierowniczkę szkoły panię Wikę Kwiatkowską. Bilety w cenie przystępnej do nabycia przy wejściu.

— Jeszcze w sprawie zabójstwa ułana. Z dyrekcji gimnazjum litewskiego im. Witolda, otrzymujemy następujące pismo: W Gazecie „Słowo” z dn. 2 grudnia r. b. była zamieszczona kronikarska notatka pod tytułem „Sensacyjna wiadomość”, w której podano, że kilku uczni gimnazjum im. Witolda Wielkiego było aresztowanych za zabicie latem roku bieżącego w Trynopolu żołnierza.

Otóż proszę Pana Redaktora o poinformowanie publiczności, że wszyscy ci uczniowie zaraz po pierwszym śledztwie (na 2—3 dzień) byli uwolnieni jako nie mający nic wspólnego z ową zbrodnią.

Cała zaś ta sprawa została spowodowana wskutek fałszywych skarg pewnej osoby, przeciwko której będzie wdrożona odpowiednia sprawa sądowa.

Dyrektor gimnazjum M. Szykanski.

Powyższe wyjaśnienie drukujemy na odpowiedzialność powyżej podpisanego, powstrzymując się od uwag ze względu na to, iż śledztwo w sprawie zabójstwa nie jest jeszcze ukończonym.

— Horrendum. Wszystko się u nas robi by publiczność traciła jaknajwięcej czasu i maximum kłopotu! Dlaczego nie ma odpowiednich marek na pocztę? Przecież jeśli są duże zapasy mniejwartościowych znaczków oś łatwiejszego jak nadrukować nowe ceny, zamiast kazać kleić całe arkusze nie męczące się na kopercie.

— U Techników. W piątek, dn. 7 b. m. o godz. 7 w. w Pol. Słow. Techników (Wileńska, 33) odbędzie się odczyt pod tytułem „O kryptografji” wygłoszony przez inż. P. J. Łukaszewicza.

TEATR I MUZYKA.

— Teatr Polski (Lutnia). „Otello” z p. K. Adwentowiczem w roli tytułowej.

W przygotowaniu „Peer Gynt” Ibsena z p. K. Adwentowiczem w roli tytułowej.

W sobotę o g. 3 m. 30 p. odbędzie się w Teatrze Polskim popis szkoły baletowej St. Łazińskiej. Program składa się z 2 części: 1) Aphrodita balet w 1 akcie i 2) Jewarysment baletowy.

— Drugi wieczór poetów. Dziś o g. 4 i pół pp. Teatrze Polskim „Lutnia” odbędzie się drugi wieczór poetów wileńskich. Udział biorą: Wanda Niedziałkowska-Doboszevska, Halina Zawadzka, Jan Bułhak, Seweryn Odyńiec, Stefan Wierzyński i Jerzy Wyszomirski, którzy wygłoszą swoje utwory.

— Teatr Wielki (na Pokulanc). Dziś uroczą Elina Glistedt — wystąpi po raz 2-gi w doskonałej operetce Gilberta „Księżniczka Olala”.

W przygotowaniu „Bajadera”.

W niedzielę o g. 3 m. 30. przedstawienie popularne „Sprzedana naręczona” opera Smetany. Ceny zniesione o 50 proc.

— Drugi koncert symfoniczny. Program jutrzejszego koncertu symfonicznego w sali Teatru Polskiego „Lutnia”. W sobotę 8 grudnia zapowiada najwybitniejsze utwory Franciszka Liszta, genialnego pianisty i kompozytora: „Tasso”, „Orfeusz”, „Przedudja”, koncert fortepjanowy: Solo na fortepianie wystąpi Fanny Kremer. Orkiestra w zwiększonym komplecie. Objasnienia utworów w programach. Początek o godz. 4 po poł.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Samobójstwo. Dn. 5 bm. w celu samobójstwa wyrzucił z karabinu przestrelał sobie skroń dozorcy domu Nr. 128 przy ul. Autokolejki N. Karpowicz. Przyczyna samobójstwa nie ustalona.

— Napad w lesie. Dn. 5 bm. w lesie Żukiskim gm. Trockiej 2-eh bandytów napadło na mieszkającego wsi Busy tejsze gminy Józefa Orłowskiego jadącego z żoną. Po zwałowaniu swoich ofiar bandyci zrabowali im kłona z bankami oraz rzeczy i 26 mil. mk. gotówki.

— Na tle zarzdzeń. Z początku osobowego Nr. 114 na 5-m kilom. od st. Pedbrodzie wypadł mieszkaniec m. Wilna Aleksander Radziun (Cicha 8).

Poszkodowany twierdzi, iż został wyrzucony przez jakiegoś wachmistrza z którym miał zatarg na tle miłosnem. Przy wypadnięciu Radziun otrzymał ciężkie uszkodzenie twarzy.

— Kradzieże. Z garbarni „Union” (Białoskórniaka 3) popełniono kradzież skór na sumę 400 mil. mk.

Waciawowi Kozłowskiemu (w Jerozolimce) ze składu skradziono 2 świni.

Edwardowi Ostrowskiemu (Kolejowa 5) skradziono 2 kostiumy wartości 100 mil. mk.

Jadwidze Trejceke (Ostrobramska 5) w P.K.K.P. wyciągnięto z kieszeni 15 mil. mk.

TELEGRAMY.

Przyznanie słuszności tezy polskiej w sprawie Jaworzyny.

HAGA, 6. XII. (PAT.) Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze, który rozpatrywał od 13 listopada b. r. sprawę Jaworzyny wydał w dniu dzisiejszym swoją opinię, przyznając słuszność tezy polskiej. Jak wiadomo teza polska utrzymywała, że sprawa granicy na odcinku Jaworzyny jest kwestją otwartą, to znaczy że poprzednie decyzje nie ustaliły jeszcze przebiegu granicy. Przeciwnie, teza czeska opierała się na przypuszczeniu, że przebieg granicy, pozostawiający Jaworzynę po stronie Czechosłowackiej, był już poprzednio przez Konferencję Ambasadorów ustalony. Różnice zapatrywań doprowadziły do sporów. W chwili, kiedy 25 września 1922 roku Międzynarodowa Komisja Delimitacyjna uchwaliła wniosek do Konferencji Międzynarodowej o zaaprobowaniu projektowanej linii granicznej przyznającej Polsce część Jaworzyny—Czechosłowacja oświadczyła, że Komisja Delimitacyjna nie miała prawa proponować przebiegu granicy na tym odcinku. Opinię Trybunału Haskiego uchyliła ta

kie zapatrywania. Sprawa ma wejść obecnie pod obrady Rady Ligi Narodów, której zadanie niezmiernie ułatwionem zostało wobec wyjaśnienia sytuacji prawnej sporu.

Echa zamachu w Bielsku.

KATOWICE, 5.XII. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu między innymi przystąpiono do wniosku nagłego klubu niemieckiego w sprawie zamachu bombowego, dokonanego w Bielsku. Nagłość wniosku uzasadniał pos. Ulitz. Izba jednogłośnie uchwaliła nagłość, dając dowód, że zamach potępia. Następnie imieniem rządu p. wojewoda Kacki oświadczył, że według dotychczasowych relacji policja bielska w omawianej sprawie poczyniła przygotowania w różnych kierunkach. Czy przygotowania te były dostateczne, okaże się z dalszego

dochodzenia, które już zostało wdrożone, a zatem do chwili wyśledzenia winnych i zbadania czy władze spełniły dokładnie swój obowiązek, p. wojewoda nie może nic więcej powiedzieć. Po przyjęciu oświadczenia wojewody do wiadomości posiedzenie zamknięto.

Pod groźbą dalszych mordów.

RZYM, 5, XII (pat). Dzienniki francuskie podały wiadomość jakoby Czerwini przysłał do Watykanu notę, potwierdzającą obietnicę zaprzestania prześladowań katolików w Rosji pod warunkiem uznania przez Watykan sowiektów de jure. W związku z powyższym przedstawiciel P.A.T. zasięgnął informacji w kołach watykańskich i otrzymał zapewnienia, że podobna nota nie nadeszła; dalej stwierdzono, że gdyby nawet Watykan podobną notę otrzymał to prawdopodobnie warunki

narzucone w powyższy sposób nie mogłyby być uwzględnione.

Wybory w Anglii.

LONDYN, 5.XII. PAT. Lloyd George oświadczył, że przewiduje iż Izba składać się będzie z 310 konserwatystów, 160 liberalów, 140 z partii robotniczej i kilku niezawisłych.

Ruch przedwyborczy przybiera charakter gwałtowny.

Szkoty obcoziemnie w Polsce.

WARSZAWA, 5.XI.23. (Aw). Gazeta Warszawska podaje, że w województwach wschodnich istnieje cały szereg szkół obcoziemnych, nieodpowiadających najsłabszym wymaganiom pedagogicznym. Najgorzej prowadzone są: gimnazjum litewskie w Święcianach

i białoruskie a raczej rosyjskie w Gródku, w powiecie Wilejskim. Te ostatnią szkołę zamknięto.

WARSZAWSKA GIEŁDA

urzędowa 6 grudnia b.r.		
Dolary		3570000
Przekazy: New-York		3570000
Londyn		15700000
Paryż	195000—194500	
Wiedeń	49.97—49.90	
Praga	102600	
Włochy	156000	
Belgia	169500—169250	
Szwajcaria	626000—620000	
Złoty frank	693780	
Miljonówka	60000—65000	
Bony złote	545000—580000	
Pożyczka złota	525000—550000—548000	
Tendencja dla walut moana dla akcji utrzymaną		

Redaktor
Stanisław Mackiewicz.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 listopada 1923 r. pod Nr. 638 wciągnięto:

R. H. A. 1—638. Firma: „Grodzieński Noach”. Siedziba w Wilnie ul. W. Stefańska 17. Przedmiot—czynności ekspedycyjno-transportowe. Data założenia firmy 1922 r. Właściciel Grodzieński Noach zam. tamże.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 listopada 1923 r. pod Nr. 642 wciągnięto:

R. H. A. 1—642. Firma: „Czarnuski Abram”. Siedziba w Wilnie ul. Wielka 40—38. Przedmiot—handel biżuterją i złotem. Firma funkcjonuje od 1922 r. Właściciel Abram Czarnuski zam. tamże.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 listopada 1923 r. pod Nr. 256 wciągnięto dodatkowy wpis firmy: „Szytikowe Elżbieta i Ludmiła”.

Spółka została całkowicie zlikwidowana.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26 listopada 1923 r. pod Nr. 323 wciągnięto dodatkowy wpis firmy „Rebeka Bejrak, Sakier Calel i S-ka”.

W dniu 18 listopada 1923 r. spółka została całkowicie zlikwidowana.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 listopada 1923 r. pod Nr. 636 wciągnięto:

R. H. A. 1—636. Firma: „Sklep win, wódek i spożywczych towarów Andrzej Grynys”. Siedziba w Wilnie ul. Uniwersytecka 2. Firma istnieje od 1916 r. Właściciel Andrzej Grynys zam. plac Napoleona 6.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 listopada 1923 r. pod Nr. 637 wciągnięto:

R. H. A. 1—637. Firma: „Abram Gordon”. Siedziba w Wilnie ul. Oliarna 4. Przedmiot—handel leśny. Firma istnieje od 1922 r. Właściciel Abram Gordon zam. tamże.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15 listopada 1923 r. pod Nr. 618 wciągnięto.

R. H. A. 1—618. Firma: „Dom Handlowo-Przemysłowy Platyna” B. D. Stuccy, R. Szpunt, A. Landa i S-ka” w Wilnie. Siedziba w Wilnie ul. Piłsudskiego 10. Przedmiot—handel i produkcja żelaza. Spółnicy Dawid Stucki, Berusz Stucki, Ruwin Szpunt, Ber Grajdo, Abram Landa i Ruwin Buniak. Spółka firmowa zawarta w dniu 12 listopada 1923 roku na termin dziesięcioletni licząc od dnia zawarcia spółki. Zarząd interesami spółki należy do wszystkich spółników, korespondencja, pokwitowanie z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji pocztowej i telegraficznej zwykłej wartościowej, polecanej i pieniężnej, pokwitowania z odbioru towarów, dokumentów i towarów z kolei, żelugi, komór celnych i od osób prywatnych podpisuje pod stemplem firmowym jeden ze spółników. Wszelkie zaś zobowiązania, umowy, akty hipoteczne i notarialne, weksle, żyra wekslowe, czeki, przekazy, pełnomocnictwa i żądania zwrotu sum z instytucji kredytowych, łącznym podpisem trzech spółników pod stemplem firmowym zaopatrzone być winne i z tem iż z powyższych trzech podpisów dwa z nich mają być położone przez spółników z grupy Berusza i Dawida Stuckich, Ruwina Szpunta i Bera Grajda i jeden z grupy Abrama Landa i Ruwina Buniaka.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 10 listopada 1923 r. pod Nr. 182 wciągnięto:

R. H. B. 1—182. Firma—„Bank Wschodni Spółka Akcyjna w Warszawie oddział w Wilnie”. Siedziba w Wilnie, Wielka 96. Przedmiot—operacje bankowe wyszczególnione w § 10 statutu. Kapitał zakładowy wynosi 108.000.000 mk. podzielonych na 216.000 akcji. Zarząd centrali stanowią: Prezes hr. Józef Tyszkiewicz, wice-prezes Ryszard Michler, członkowie: Wiktor Daszyński, Jan Szlązkiewicz i Julian Dunin-Holecki. Na czele oddziału w Wilnie Malecki Stanisław, zam. przy ul. Zygmuntońskiej pod Nr. 8. Prokurentami oddziału są: Witold Buterlewicz i Stanisław Kiernowicz zam. w Wilnie 1) Nadbrzeźna 8, 2) Lwowska 58. — Spółka Akcyjna, statut jej zatwierdzony przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu 31 maja 1919 r.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26 listopada 1923 r. pod Nr. 645 wciągnięto:

R. H. A. 1—645. Firma: „Unitas” Szmidt i Sztern”. Siedziba w Wilnie ul. Podgórna Nr. 5. Przedmiot—przedstawicielstwo towarów krajowych. Firma istnieje od października 1922 r. Spółnicy Jan Szmidt i Józef Sztern, zam. przy ul. Podgórznej 5. Spółka firmowa zawarta w dniu 24 lutego 1923 r. na termin nieokreślony. Zarząd jej stanowią obaj spółnicy, którzy łącznie podpisują wszelkie umowy i zobowiązania spółki.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26 listopada 1923 r. pod Nr. 188 wciągnięto:

R. H. B. 1—188. Firma: „Konkordja” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba w Wilnie przy ul. W. Pohulanka 3. Przedmiot—uczestniczenie w nabywaniu, urządzaniu i eksploatacji fabryk i zakładów przemysłowych, jako też urządzanie i eksploatacja własnych fabryk i zakładów przemysłowych jak również celem handlu w kraju i zagranicą, wyrobami tych fabryk i zakładów przemysłowych, oraz celem prowadzenia handlu towarami wszelkiego rodzaju w ogóle i reprezentacji rozmaitych firm. Spółnicy Izrael, Tobjasz i Dawid Bunimowiczowie, zam. w Wilnie przy ul. W. Pohulanka 3. Wysokość kapitału zakładowego wynosi 600.000 mk. pol. podzielonych na 6 udziałów po 100.000 mk. każdy. Zarząd stanowią: Izrael Bunimowicz, Tobjasz Bunimowicz i Dawid Bunimowicz. Wszelkie umowy, zobowiązania, czeki, weksle i inne dokumenty, jako też wszelka korespondencja winny być podpisane przez dwóch członków Zarządu lub też ich pełnomocników. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta w dniu 21 lutego 1922 r. na termin nieograniczony opiera się na akcie zeznany przed Adolffem Zmaczyńskim, Notariuszem przy kancelarii Hipotecznej Sądu Okręgowego w Wilnie.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

MIECZYSLAW ŻEJMO
Wilno, ul. Adama Mickiewicza 24.
Maszyny do pisania Underwood
oryginalne amerykańskie.
Arytmometry, rotatory, szapirografy,
taśmy do maszyn, kalki. | | | | |

Najtańsze źródło zakupu.

Fabryka obuwia „EXPRESS”
WILNO, 1-sza Portowa 7.

poleca piłśniaki
męskie, damskie i dziecięce, | | | | |
| | | | | które strzegą od wszystkich chorób.

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE
Zmiękcza i usuwa bez bólu CHOLEKINAZA
H. Niemojewskiego ataki w zupełności ustają.

OBJAWY: (początkowe). Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewanie w wątrobie. Skłonność do obrzeczki. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna, jak woda, język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kiszkaach. Bóle i zawroty głowy. Silne zdemenerowanie. OBJAWY: (podezas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnaj—pasie, krzyżu i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kieszki stołcowe. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółta, dreszcze, zimne poty, żółtaczką.

Blizszych informacji udziela: Aptekarz fizjolog H. Niemojewski, Warszawa, Nowy Świat 5. Skład główny I. B. Segal, Wilno.
Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.

Licytacja publiczna.

Stap Urzędu Emigracyjnego zawiadamia, że w dniu 12 grudnia r. b. o godz. 8 minut 30 odbędzie się powtórna licytacja na etapie, Sadowa 25, na różne przedmioty biurowe i gospodarcze, oraz parę koni, uprząg, bryczka, wozy, sanie i węgiel. Licytacja odbędzie się in plus od cen szacunkowych

M SAPIEHA
Komisarz Etapu

Na święta! Na święta!

Wina owocowe „Rektyfikacji Warszawskiej”
znane w całym kraju ze swego smaku, który nie ustępuje winom zagranicznym w smakach. Sauterwes, Barsac, Reńskie, Madera, Tokaj — — — i Lafite, — — —
Wyłączana reprezentacja i hurtowy skład na WILNO i WILENSZCZYZNĘ
Skład towarowy

Antoni GŁOWIŃSKI
Dobroczytny 2. — Telef. 184.

Żądajcie bezpłatnie Cennik na różne gatunki bielizny i innych artykułów.

Adresować:
Pierwsza wytwórnia Źródło Bielizny
J. RABINOWICZ
BIAŁYSTOK, Nowy Świat 11

Posada Inspektora Szkolnego.
W Nr. 18 „Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P.” został ogłoszony konkurs na stanowisko Inspektora Szkolnego w m. Wilnie. Podanie należyco udeklarowane, skierowane do Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie, (pl. M. Magdaleny 2).

BIURO LEŚNE I PARCELACYJNE
J. Łastowski B. Świętorzecki
Wilno, ul. Mickiewicza, (Śto Jerska) Nr. 42 m.5.
Informacje od g. 9—10 i 5—6 w.
Szacowania, urządzenia leśne, parcelacje majątków ziemsk. wszelkie roboty miern.: Sporządz., kopjowanie planów i inne.

Do sprzedania zaraz ładny forwarek, o dobrej glebie w Wilnie 103 dziesięcin, w tem 68 ornej, 16 łak, 18 lasu opałowego i budulcu, reszta pod zabudowaniami i ogrodem oraz dom mieszkalny. Wszystkie budynki gospodarskie 12 kl. od stacji kolejowej. Szczegółowe informacje w S-cie „Pion” Portowa 6-c tamże do obojrzania plan.

Kupuje książki w języku rosyjskim. Trocka 4, m. 1.

Akuszerka z Warszawy udziela porad, Przyjmuje, od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46—6.

D-r M. Mienicki
Chor. wener. syfilis i skórne (leczen. sztucz. słońcem górskim ul. Wileńska 34 m. 3
Przyjmuje od 4-7

Do sprzedania 50 dziesięcin gruntu z lasem i zarzucanym młynem 2 wiorsty od kolei 25 od Wilna. Władomosc: ul. Ad. Mickiewicza 24—6 w dniu powstania.

500 milionów nagrody za oddanie zagubionej książeczki oszczędnościowej wraz z 2510 bonami złotymi. Władomosc: adresatowi książeczki.